

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/196/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424202831
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6424202831.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Miriam Štillovej, JUDr. Róberta Bebčáka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov - matka: C. B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom E. E. XXXX/XX, XXX XX F. G., zastúpená zástupcom: Advokátska kancelária Líška & Partners s.r.o., so sídlom A. Hlinku 736/3, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 235 926 a otec: H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom I. XXX, XXX XX I., t.č. ÚVTOS Leopoldov, zastúpený právnym zástupcom: JUDr. František Svatuška, advokát, so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/137/2024-248 zo dňa 04. júna 2025, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“) vo výroku I. návrh otca na zníženie výživného zamietol, vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu konania.

2. V odôvodnení rozsudku poukázal na návrh otca doručený súdu dňa 03.10.2024, ktorým sa domáhal zníženia výživného na minimálnu výšku výživného z dôvodu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a má ďalšie vyživovacie povinnosti, na vyjadrenia matky k návrhu otca, na Správu ÚPSVaR Banská Štiavnica zo šetrenia pomerov zo dňa 06.12.2024, vyjadrenia zástupcov rodičov maloletého dieťaťa na pojednávaní, listiny o majetkových pomeroch rodičov, výdavkoch na maloleté dieťa, obsah súdneho spisu a za aplikácie ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozsudku.

3. Súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení svojho rozsudku, že bolo rozhodované o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A. v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom rozsudkom č.k. 22P/34/2023-81 zo dňa 07.07.2023, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletému A. od 01.07.2022 do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. V konaní vedenom na rovnakom súde sp.zn. 22P/62/2022 bolo rozhodované o rozvode manželstva rodičov maloletého A. a úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Rozsudkom č.k. 22P/62/2022-380 zo dňa 26.04.2023, ktorým maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, určil vyživovaciu povinnosť otca vo výške 150,- Eur mesačne, splatné vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet matky. Otcovi bol zakázaný styk s maloletým. Rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený aj odvolacím súdom v časti určenia výšky

výživného, a to rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 12CoP/88/2023-594 zo dňa 26.09.2024. V čase posledného rozhodovania bolo dieťa v celodennej osobnej starostlivosti matky, ktorá bola s ním na rodičovskej dovolenke, jej príjem bol rodičovský príspevok 301,- Eur mesačne a prídavky na dve maloleté deti 120,- Eur mesačne. Matka poberala aj náhradné výživné na maloletého A. vo výške 100,- Eur mesačne (určené neodkladným opatrením nariadeným počas konania vedeného pod sp.zn. 22P/62/2022). Otec bol už v tom čase vo výkone väzby za podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby páchaného na matke a maloletom H. (otec bol odsúdený zo spáchania tohto zločinu rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4T/87/2022-1838 zo dňa 29.05.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 4To/55/2024 zo dňa 15.08.2024).

4. Po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že od posledného rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému A., kedy bolo výživné otcovi určené vo výške 150,- Eur mesačne, sa pomery účastníkov nezmenili tak podstatným spôsobom, že by bolo dôvodné znížiť vyživovaciu povinnosť otca. V čase posledného rozhodovania o výške výživného bol otec vo výkone väzby, obžalovaný bol zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Pred nástupom do výkonu väzby podnikal formou s.r.o. v oblasti stavebníctva, avšak príjem nedosahoval, nakoľko išlo o rozbiehajúcu sa činnosť. Predtým pracoval v Nemecku ako žeriavnik s príjmom od 3.000,- do 4.000,- Eur mesačne. Nevlastnil žiadny majetok a mal ďalšie 3 vyživovacie povinnosti. Z potvrdenia ÚVTOS Leopoldov mal súd prvej inštancie za preukázané, že otec je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, predpokladaný koniec trestu má stanovený na 04.07.2032. Sú mu vykonávané exekučné zrážky na výživné na štyri deti, od 16.09.2024 je otec vo výkone trestu pracovne zaradený a jeho hrubá mzda bola za mesiac 09/24 vo výške 142,31 Eur. Zrážky na výživné na maloletého A. boli vykonané vo výške 0,- Eur, je naďalej nemajetný, narástli mu dlhy za trovy trestného konania a na výživnom. Už v čase rozhodovania o výživnom v roku 2023 bola matka na rodičovskej dovolenke s maloletým A. a jej príjem bol rodičovský príspevok, prídavky na deti a náhradné výživné. Okrem toho má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému H., býva spolu s maloletými deťmi v 1-izbovom nájomnom byte. Matka je v súčasnosti naďalej na rodičovskej dovolenke a bola poberateľkou rodičovského príspevku v období od 01.10.2020 do 31.10.2023 a v období od 01.11.2023 naďalej z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu maloletého A., vo výške 345,20 Eur mesačne. Pobera aj prídavky na obidve deti vo výške 120,- Eur mesačne a náhradné výživné na maloletého A. vo výške 150,- Eur mesačne. V konaní nebolo sporné, že matke bola priznaná v trestnom konaní náhrada škody vo výške 62.972,- Eur. Maloletý A. bol v čase posledného rozhodovania v celodennej osobnej starostlivosti matky. Toho času navštevuje predškolské zariadenie a má zdravotné problémy.

V ďalšom súd prvej inštancie konštatoval, že otec sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti, a to najmä z dôvodu, že vzhľadom na svoje terajšie pomery - výkon trestu odňatia slobody, a teda aj obmedzenie jeho zárobkových možností, nie je schopný uhrádzať pôvodne určenú výšku výživného. Treba však uviesť, že od času posledného rozhodnutia sa pomery rodičov nezmenili. Otec bol už v tom čase vo výkone väzby a matka na rodičovskej dovolenke. Čo sa týka zmeny pomerov, u maloletého sa zmenili pomery tým, že má zdravotné ťažkosti a začal navštevovať materskú školu. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie jednoznačne prijal záver, že ani z dôvodu nezmenených pomerov rodičov, ale ani z dôvodov, ktorými argumentuje otec, je jeho návrh nedôvodný a odvolal sa aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 3Cdo/326/2018 zo dňa 20.02.2019. Z tohto dôvodu návrh otca na zníženie výživného zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, ktorý uvádza, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec prostredníctvom zástupcu, a to v podaní doručenom súdu dňa 21.07.2025 (č.l. 257 súdneho spisu), a to do výroku I. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g), h) CSP. Otec mal za to, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je vecne správny, nie je riadne zdôvodnený, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, arbitrárne a bez riadneho a dostatočného zdôvodnenia. Otec má za to, že jeho návrh je dôvodný a poukazuje na zmenu príjmu otca a na životnú úroveň otca. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov. Okolnosti sa výrazne na strane otca, ako aj na strane matky zmenili, otec žiadal určiť minimálnu výšku výživného, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, má ďalšie vyživovacie povinnosti voči J. B. vo výške 50,- Eur mesačne, H. B. vo výške 40,- Eur mesačne a K. L. vo výške 50,- Eur mesačne. Vedú sa voči nemu exekúcie, ktoré sú tak vysoké, že po prepustení bude

musieť otec vyhlásiť bankrot. Otec má výstup dňa 04.07.2032. V iných obdobných veciach príslušné súdy znižovali výživné povinným, ktorí boli v obdobných situáciách ako otec. Otec je toho názoru, že matka v konaní svoje výdavky síce uviedla, ale tieto nepreukázala. Matka poukázala na zhoršený zdravotný stav maloletého A., nakoľko mu bol diagnostikovaný detský autizmus, má podozrenie na epilepsiu, trpí autoimunitným ochorením, navštevuje ortopédiu a neurológiu, čo zvyšuje výdavky na dieťa a matke tieto skutočnosti bránia plnohodnotne sa uplatniť na trhu práce. Matka však nepreukázala ani výdavky na lieky na maloletého A., tento navštevuje materskú školu v F. F.. Súd nevykonal dokazovanie v rozsahu navrhovanom otcom, a to pripojenie trestného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 4T/87/2022, čo preukazuje odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, lebo súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy. V ďalšom otec uviedol, že bol nezákonne a nespravodlivo odsúdený v trestnej veci, otec podniká voči vyššie uvedenému ďalšie právne kroky a je presvedčený, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam s tým, že uviedol, že pred nástupom výkonu trestu bol majster a spoločník v stavebnej firme, ktorá sa akurát len rozbiehala a keďže išlo o začiatok podnikania, príjem dosahoval minimálny. Z tohto príjmu má súd vychádzať aj pri určovaní výšky výživného, rozhodnutie súdu prvej inštancie tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec navrhoval vykonať dokazovanie, a to pripojiť súdny spis sp.zn. 22P/137/2024, ako aj spis sp.zn. 4T/87/2022 a doplniť dokazovanie prečítaním a oboznámením sa s č.l. súdneho spisu, a to: 742 – 761, nakoľko tam sú uvedení bývalí zamestnávateľia otca. Súd nevykonal všetky tieto dôkazy. Matka nepredložila lekárske správy ohľadom špeciálnych vyšetrení, na ktoré poukazuje vo svojom vyjadrení a taktiež neuvádzala, o aké výdavky a v akej výške má ísť. Matka uvádzala výdaj na lieky vo výške 130,- Eur mesačne, ktoré opäť ničím nepreukázala a taktiež nie je zrejmé, aké lieky maloleté dieťa berie a ktoré lieky sú hradené zdravotnou poisťovňou. Pomery otca sa zmenili, nie je v jeho možnostiach a schopnostiach hradiť výživné ani súdom stanovenej výške a už vôbec nie vo výške požadovanej matkou. Otec poukazoval aj na finančné prostriedky, ktoré boli zaslané maloletému synovi v súvislosti s vyfabulovaným trestným konaním a ktorých má otec dôvodné pochybnosti, ako s nimi matka hospodári a na aký účel ich matka používa. Podľa názoru otca, súd by mal pri rozhodovaní zobrať do úvahy aj príjem na strane matky, a to odškodnenie v sume 32.300,- Eur a maloletému synovi v sume 11.304,- Eur, ako aj dve zbierky organizované škôlkou a PZ. Matka uviedla, že tieto prostriedky mala odložiť na sporenie synom a časť mala použiť na opravy poničeného bytu. Uvedené tvrdenia do dnešného dňa matka nepreukázala a otec navrhoval, aby súd uložil matke povinnosť preukázať svoje tvrdenia, a to preukázaním vytvorených sporiacich účtov pre maloletých synov. Z tohto dôvodu otec navrhoval, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca v podaní doručenom súdu dňa 30.07.2025 (č.l. 265 súdneho spisu) uviedol, že okresný súd správne a úplne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaného dokazovania dospel k správne právne posúdeniu veci. Úrad má za to, že zníženie výživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa nie je v jeho záujme. Otec poukazuje na nemožnosť dosahovať takýto príjem ako pred uväznením. Tu úrad poukazuje na skutočnosť, že do výkonu trestu odňatia slobody ÚVTOS sa otec dostal vlastným pričinením, a to nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Maloletý A. trpí rôznymi diagnózami, pravidelne navštevuje odborníkov a celú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje výlučne matka. Úrad sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca doručenému súdu dňa 05.08.2025 (č.l. 268 súdneho spisu) uviedla, že s odvolaním otca nesúhlasí, navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Stotožňuje sa s odôvodnením súdneho rozhodnutia, kde sa súd vysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie, ako aj s argumentáciou otca maloletého, ktorú opakuje aj v podanom odvolaní. Od posledného rozhodnutia vo veci sa pomery rodičov vôbec nemenili. Otec maloletého bol už v tom čase vo výkone väzby a matka na rodičovskej dovolenke. Pokiaľ ide o maloletého A., došlo k zmene pomerov tým, že má zdravotné ťažkosti a začal navštevovať materskú škôlku. To by však skôr odôvodňovalo zvýšenie výživovacej povinnosti, preto správne súd prijal záver, že návrh otca je nedôvodný aj s odôvodnením súdneho rozhodnutia v odseku 14., kde súd poukázal na princíp potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné. Matka v plnom rozsahu doložila súdu všetky výdavky v súvislosti s maloletým A. vrátane lekárskeho správ o jeho zdravotnom postihnutí, výpisu zo zdravotnej poisťovne, mesačné zvýšené výdavky a faktúry na lieky vrátane odporúčaných liekov a doplnkových liekov. Naopak, otec v konaní nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali zmenu pomerov, na základe ktorej by súd mohol rozhodnúť o znížení výživovacej povinnosti. Do výkonu trestu aj do súčasnej finančnej situácie sa otec maloletého dostal vlastným pričinením a táto jeho situácia nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky v podaní doručenom súdu dňa 11.08.2025 (č.l. 271 súdneho spisu) zopakoval rovnaké skutočnosti uvádzané už vo vyjadrení k odvolaniu otca.

9. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka doručeného súdu dňa 15.08.2025 (č.l. 274 súdneho spisu) uviedla, že zotrváva na svojom vyjadrení zo dňa 05.08.2025.

10. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky na odvolanie otca opätovne zotrval na svojich vyjadreniach zo dňa 30.07.2025 a 11.08.2025 (č.l. 277 súdneho spisu).

11. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka v podaní doručenom súdu dňa 25.08.2025 (č.l. 281 súdneho spisu) uviedol, že názor úradu, že okresný súd správne a úplne zistil skutkový stav veci na základe vykonaného dokazovania a dospel k správne právnemu posúdeniu veci, je nesprávny, nesúhlasí ani s ďalšími názormi úradu a zotrváva na svojich názoroch uvedených v podanom odvolaní. Ďalšie vyjadrenie otec podal k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k vyjadreniu matky na odvolanie, a to v podaní doručenom súdu dňa 25.08.2025, kde zopakoval všetky skutočnosti uvádzané v podanom odvolaní (č.l. 284 súdneho spisu).

12. Otec sa vyjadril aj k vyjadreniu matky na odvolanie otca, a to v podaní doručenom súdu dňa 01.09.2025, kde zotrval na ním tvrdených skutočnostiach uvedených v podanom odvolaní.

13. Ďalšie vyjadrenia, ktoré nasledovali, už len zopakovali skutočnosti, ktoré už uvádzali účastníci v predtým uvedených vyjadreniach.

14. Do momentu konania a rozhodovania odvolacím súdom ďalšie podania nenasledovali.

15. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) CMP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to otcom maloletého dieťaťa, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario a ust. § 219 ods. 3 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, posúdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za aplikácie ust. § 65, § 66, § 67 CMP a rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

16. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojení s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predložením súdneho spisu, odvolací súd v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

17. Po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku je súd prvej inštancie koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné, rozsudok súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. Nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Len na zdôraznenie vecnej správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za podstatné sa potom vyjadriť

osobitne k odvolacím dôvodom otca, v ostatnom poukazuje na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

18. Pri rozhodovaní o zmene výživného (§ 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine) treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zákon o rodine explicitne nevyžaduje na zmenu súdnych rozhodnutí podstatnú zmenu okolností, napriek tomu vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažného charakteru. Nie je žiadúce a prípustné reparovať právoplatné rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záveru aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len prípady, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom súdnom spise vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu. Výrazná zmena okolností na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, môže spočívať buď v zmene subjektívnych, ale i objektívnych skutočností, ktoré súvisia so zmenou v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov, zmenou potreby dieťaťa z dôvodu začatia plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotných pomerov, stratou zamestnania, dlhodobou práceneschopnosťou, vznikom novej vyživovacej povinnosti a podobne.

19. V prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu otca na zníženie výživného pre maloleté dieťa z hľadiska jeho súčasných odôvodnených potrieb, ako aj z hľadiska možností a schopností rodičov, ktoré je na výživu rodičov doposiaľ plne odkázané a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/62/2022-380 zo dňa 26.04.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 12CoP/88/2023-594 zo dňa 26.09.2024, kedy bolo výživné otcovi určené vo výške 150,- Eur mesačne.

20. Odvolací súd po posúdení veci na základe odvolania otca vo väzbe k jeho odvolacím dôvodom uvádza, že ani jeden z nich nebol relevantný. Za nedôvodné považuje odvolací súd tvrdenie odvolateľa otca o tom, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, arbitrárne a je bez riadneho a dostatočného zdôvodnenia. Táto jeho námietka bola formulovaná iba vo všeobecnej rovine a nebolo uvedené, v čom konkrétne vidí otec tento odvolací dôvod, preto aj odvolací súd na túto námietku môže reagovať iba vo všeobecnej rovine. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Po preskúmaní prvoinštančného rozsudku v napadnutom výroku odvolací súd dospel k záveru, že tieto kritériá v tejto časti pre odôvodnenie rozhodnutí v označenom zákonnom ustanovení spĺňa a zodpovedá štruktúre odôvodnenia rozhodnutia a vyplýva z neho, čoho sa otec návrhom domáhal, z akých dôvodov, aké bolo stanovisko vyjadrenia matky, kolízneho opatrovníka, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané, aké skutočnosti z nich súd zistil, aký stav bol súdom ustálený a aké právne normy na vec aplikoval a ako tieto vyložil. To, že odvolateľ sa s právnym názorom posúdením všeobecného súdu v tejto časti nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie a jeho odôvodnenie vyústilo do logických záverov, pričom bol zohľadnený predovšetkým najlepší záujem maloletého dieťaťa, ako aj možnosti a schopnosti rodičov postarať sa o maloleté dieťa.

21. K námietke otca v súvislosti s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy, a to pripojenie trestného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 4T/87/2022, aby sa oboznámil s podkladmi týkajúcimi sa predchádzajúcich zamestnávateľov otca, výšky príjmov, správy bývalých zamestnávateľov, správy Sociálnej poisťovne, odvolací súd uvádza, že dokazovanie v mimosporových konaniach je založené na vyšetrovacom princípe (§ 31, § 35 až § 38 CMP), to znamená, že súd sám získava skutkové poznatky a môže vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, resp. ak účastníci nenavrhli žiadne dôkazy, súd ich navrhne sám. Z uvedeného je teda zrejmé, že je na súde, aké vykoná dôkazy, aby naplnil vyšetrovací princíp, ktorý je jedným zo základných princípov mimosporového konania a má svoje vyjadrenie v Čl. 6 CMP ako

zodpovednosť súdu za zistenie skutkového stavu veci a jeho povinnosť vyhľadať a vykonať dôkazné prostriedky a dôkazy aj bez výslovného návrhu účastníkov konania.

Súd prvej inštancie v rámci predmetného konania vykonal dôkazy, ktoré považoval za potrebné vykonať z hľadiska dostatočného zistenia skutočného stavu veci. Odvolací súd sa s týmto postupom súdu prvej inštancie stotožnil.

22. Aj ďalšia námietka otca, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie nevychádza zo skutočného stavu veci a nevykonal všetky dôkazy na zistenie stavu veci ohľadom zvýšených výdavkoch matky z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu maloletého, je nedôvodná. Matka v rámci konania a je to vyjadrené v odseku 3. odôvodnenia napadnutého rozsudku, doručila súdu výpisy z účtu jej druhého maloletého syna H. M., výpis zo zdravotnej poisťovne o predpísaných liekoch na maloletého A., potvrdenie o návšteve materskej školy maloletým A., potvrdenie o zaplatení nájomného, rozhodnutie ÚPSVaR Banská Štiavnica o znížení poskytovaného náhradného výživného s tým, že v odseku 6. súd prvej inštancie vychádzal aj zo zistení zo šetrenia pomerov ÚPSVaR Banská Štiavnica v súvislosti s výdavkami na maloletého A.. V konaní bolo jednoznačne preukázané listinnými dôkazmi, že došlo k zhoršeniu zdravotného stavu maloletého A., bol mu diagnostikovaný detský autizmus, je podozrenie na epilepsiu, trpí autoimunitným ochorením, navštevuje ortopédiu a neurológiu, čím sa zvýšili výdavky matky na maloleté dieťa a uvedené bráni matke plnohodnotne sa uplatniť na trhu práce. Odvolací súd ohľadom zdravotného stavu maloletého upriamuje pozornosť na listinné dôkazy, ktoré súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení svojho rozsudku a z ktorých vychádzal pri zisťovaní skutočného stavu veci, a to jednak Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím maloletého A. (č.l. 135 súdneho spisu), Posudok o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa zo dňa 28.10.2024 (č.l. 136 súdneho spisu), lekárska správa z detskej psychiatrie zo 04.09.2024 (č.l. 137 súdneho spisu), v spojení s námietkou otca, že matka nepreukázala, že by mala zvýšené výdavky za posledný rok na maloletého hlavne kvôli zdravotnému stavu. Matka predložila lekárske správy ohľadom špeciálnych vyšetrení a tieto listinné dôkazy súd prvej inštancie pri zisťovaní skutočného stavu veci bral do úvahy, čo sa premietlo v jeho odôvodnení.

23. Podľa otca rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd k tejto námietke uvádza, že súd prvej inštancie svojím rozhodnutím prihliadol aj na súdnu prax, a to na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019, ktoré citoval v napadnutom rozsudku, v zmysle ktorého nebol rozhodujúci faktický príjem otca maloletého dieťaťa počas výkonu trestu odňatia slobody, ale príjem, ktorý by ako rodič reálne mohol dosahovať, pretože princíp potenciality má v danom prípade prednosť pred princípom fakticity. V zhode so záverom súdu prvej inštancie sa uvádza, že na vyhovenie návrhu otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného na minimálnu sumu, čo je 30 % zo sumy životného minima, nebola preukázaná podstatná zmena pomerov, ak ňou bez ďalšieho bolo len to, že otec maloletého dieťaťa sa v dôsledku svojho konania nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (nález Ústavného súdu ČR IV.ÚS 1181/2007). Nebola preukázaná zmena pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a to taká, ktorou by mohlo dôjsť k zníženiu výšky vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa. Výkon trestu odňatia slobody otcom maloletého dieťaťa sám osebe nie je hodnotený ako podstatná zmena pomerov pre zníženie vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa. Inými slovami vyjadrené odvolacím súdom, výkon trestu odňatia slobody nemožno považovať za okolnosť, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného v otcom požadovanom rozsahu z dôvodu straty príjmu, a to najmä z dôvodu, že trestné stíhanie a výkon trestu si otec maloletého dieťaťa zapríčinil sám.

Od poslednej úpravy výživného k žiadnej zmene pomerov na strane otca nedošlo, otec už v tom čase bol vo výkone väzby, v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, nepribudla mu žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť. V okolnosti danej sporovej veci, a to zohľadnenie pracovného zaradenia otca maloletého dieťaťa počas výkonu trestu odňatia slobody, princíp potenciality príjmu, ktorý má prednosť pred princípom fakticity, t.j. reálnych príjmov povinného rodiča od posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti, pri ktorom určení sa vychádzalo z potencionálnych možností otca maloletého dieťaťa, odvolací súd nezistil priestor na iné rozhodnutie, aké urobil napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie. Preto vo vyvolanom odvolacom konaní bolo jeho rozhodnutie potvrdené ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže neboli zistené dôvody postupu podľa § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).